

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد
دانشکده پزشکی - گروه مامایی

راهنمای آموزش بالینی کارآموزی بارداری طبیعی
و غیر طبیعی
دوره کارشناسی پیوسته مامایی

تهیه کننده:

سیما مجاهدی رضائیان - سرگروه پره ناتال

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد
دانشکده پزشکی - گروه مامایی

نام درس : بارداری طبیعی و غیرطبیعی (کارآموزی)

تعداد واحد: ۳ واحد

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

فراگیران: دانشجویان کارشناسی مامایی

مدت و مکان کارآموزی :

مکان : مراکز بهداشتی درمانی - درمانگاه مامایی ۱۷ شهریور - درمانگاه مامایی
بهار
مدت : ۹ هفته ۳ روزه کارآموزی (شامل ۳ روز کارگاه آموزشی حاملگی های
پرخطر در محل کارآموزی)

هدف کلی:

رسیدن به مهارت در اداره و انجام مراقبت های حین بارداری و بارداری های پر خطر

وظایف و مقررات:

- ۱- حضور به موقع و فعال در محل کار
- ۲- مطالعه دقیق راهنمای آموزشی از طریق سایت دانشکده
- ۳- رعایت سئون اسلامی و اخلاقی و حرفه ای
- ۴- حداکثر غیبت مجاز با گواهی پزشک یک دهم کل ساعت کارآموزی
- ۵- انجام وظایف براساس اهداف تعیین شده در دفترچه راهنما و زیر نظر مربی مربوطه
- ۶- همراه داشتن روزانه دفترچه ثبت فعالیت های بالینی
- ۷- رعایت فرم درمانگاه (مانتو سفید، مقنعه و شلوار و کفش مشکی) و داشتن کارت شناسایی
- ۸- برقراری ارتباط صحیح با پرسنل ، بیماران و اساتید در درمانگاه
- ۹- رعایت ظاهری ساده و عدم استفاده از زیورآلات (ناخن کاملا کوتاه)

- ۱۰- همراه داشتن ساعت ثانیه شمار خودکار مداد و دفترچه یادداشت
 ۱۱- اجتناب از آوردن تلفن همراه در بخش
 ۱۲- رازداری در مورد مراجع و حفظ حریم وی
 ۱۳- مطالعه دقیق مطالب تعیین شده و ارائه تکالیف محوله به مربی

فعالیت‌های آموزشی در واحد کارآموزی بارداری طبیعی و غیر طبیعی

روز اول	موضوعات زیر توسط دانشجو مطالعه و به بحث گذاشته می شود.
<p>یک روز SKILL LAB</p> <ul style="list-style-type: none"> - مروری بر نحوه پذیرش بیمار - تمرین جهت افزایش مهارت در معاینات فیزیکی - تمرین جهت افزایش مهارت در معاینات شکمی - تمرین مهارت‌های بالینی بر حسب نیاز دانشجو 	
واحداول	
<p>۱- شرح حال کامل و دقیق از مادر باردار طبیعی و مبتلا به بیماری‌های داخلی جراحی در سه ماهه های مختلف تهیه نماید .</p> <p>۲- معاینات عمومی شامل سروگردن ، سینه ، شکم و اندامها (ادم و واریس) را انجام دهد.</p> <p>۳- آزمایشات روتین بارداری را درخواست نماید</p> <p>۴- داروهای مجاز حین بارداری را تجویز نماید</p> <p>۵- مانورهای لنوپولد را انجام دهد.</p> <p>۶- آزمایشهای کامل و کشت ادرار را درخواست نماید</p> <p>۷- آزمایشها را تفسیر نماید و راهنمایی لازم را ارائه کند</p> <p>۸- سونوگرافی و دیگر تستهای سلامت جنین را درخواست و تفسیر نماید</p> <p>۹- صدای قلب راباگوشی پینارد و داپلر سمع کند</p> <p>۱۰- آموزشهای لازم در رابطه باشکایات مادر را بدهد</p> <p>۱۱- NST را انجام و تفسیر نماید</p> <p>۱۲- ROLL OVER TEST را انجام دهد</p>	<p>غربالگری ناهنجاریهای جنینی</p> <p>آزمایشهای دوران بارداری</p> <p>تغذیه در بارداری (موارد کم خطر و پرخطر)</p>
واحد دوم	
<p>۱- آموخته های قبلی را تکرار نماید.</p> <p>۲- کلاسهای آموزش دوران بارداری را اداره کند</p> <p>۳- مشاوره دوران بارداری انجام دهد</p> <p>۴- خانم باردار مبتلا به بیماری قلبی را بررسی کند</p> <p>۵- خانم باردار مبتلا به دیابت را بررسی کند</p> <p>۶- خانم باردار مبتلا به مبتلا به پره اکلامپسی را بررسی کند</p> <p>۷- خانم باردار مبتلا به بیماری تیروئید را بررسی کند</p> <p>۸- کنترل دقیق خانم باردار در موارد کم خطر و پرخطر را بطور کامل انجام دهد.</p>	<p>سونوگرافی در بارداری</p> <p>ورزشهای دوران بارداری</p> <p>تستهای ارزیابی سلامت جنین</p>

واحد سوم	موضوعات زیر توسط دانشجو مطالعه و به بحث گذاشته می شود.
۱- آموخته های قبلی را تکرار نماید ۲- حاملگی پست ترم را بررسی کند ۳- حاملگی پره ترم را بررسی کند ۴- خانم باردار مبتلا به عفونت ادراری را بررسی کند ۵- خانم باردار مبتلا به انمی را بررسی کند ۶- خانم باردار مبتلا به عفونتها هیپاتیت، سرخچه را بررسی کند ۷- خانم باردار RH منفی را بررسی کند ۸- خانم باردار مبتلا به صرع را بررسی کند ۹- کنترل دقیق خانم باردار در موارد کم خطر و پرخطر بطور کامل انجام دهد. ۱۰- در تمام موارد فوق در صورت نیاز مادر را به پزشک یا مرکز مجهز معرفی نماید	حاملگی دوقلو سقط پلی هیدرامنیوس اولیگو هیدرامنیوس
روز آخر	تکمیل نهایی logbook و تحویل به مربی و مشارکت در ارزشیابی

ردیف	عنوان کارگاه آموزشی	نحوه ارائه
۱	اختلالات فشارخون	
۲	عفونتهای توام با بارداری	
۳	دیابت و بارداری	

ردیف	عنوان کنفرانس	نحوه ارائه	خود ارزیابی دانشجو	نظر مدرس
۱	حاملگیهای پست ترم			
۲	انمی در بارداری			
۳	عفونتهای ادراری در بارداری			
۴	بیماریهای تیروئید در بارداری			
۵	حاملگیهای پره ترم			
۶	IUGR و تاخیر رشد داخل رحمی			
۷	بیماریهای قلبی و تنفسی در بارداری			
۸	چندقلویی			

دانشگاه آزاد اسلامی مشهد - گروه مامایی

فرم ارزشیابی عملکرد دانشجو در کارآموزی بارداری و زایمان و مراقبت های مربوطه (کارآموزی در عرصه)

نام و نام خانوادگی دانشجو نام مربی زمان مکان

ردیف	موارد ارزشیابی	ارزش نمره	تعیین بسیار ضعیف	متوسط	خوب	بسیار خوب	جمع کل
شرح حال :							
1	آماده کردن محیط و برقراری ارتباط مناسب با مادر	1					
	تهیه شرح حال از مادر بارداری طبق فرم نمونه و ثبت آن و گزارش موارد پر خطر	2					
معاینه فیزیکی و مرور بر سیستم ها :							
2	انجام معاینات فیزیکی بر اساس فرم نمونه	2					
	گزارش و ثبت موارد غیر طبیعی در بررسی دستگاه های مختلف بدن	2					
معاینه شکمی :							
3	انجام معاینات شکمی و لنوپولد (مشاهده و لمس) و گزارش موارد غیر طبیعی	2					
	تعیین محل ضربان قلب جنین و شمارش در مدت یک دقیقه	2					
آزمایش ها و سونوگرافی :							
4	درخواست آزمایشات معمول در طی حاملگی	2					
	تفسیر آزمایشات معمول در طی حاملگی و گزارش موارد غیر طبیعی	2					
	درخواست سونوگرافی در صورت لزوم و تفسیر نتایج	2					
مراقبت :							
5	یادآوری دفعات و نحوه مراجعه جهت کنترل بارداری به مادران	2					
	اندازه گیری فشار خون و توزین مادر در هر مراجعه و مقایسه باوزن و فشار خون قبلی ، دادن توصیه ها و انجام اقدامات لازم	2					
	توجه به مسائل روحی ، روانی و عوامل استرس زا در مادر و انجام اقدامات لازم	1					
	بررسی مادر از نظر علائم و نشانه های شکایات شایع دوران بارداری	2					
آموزش :							
6	ارائه آموزش های لازم به مادر باردار در مورد بهداشت فردی ، تغذیه و شکایات شایع ، علائم شروع زایمان و علائم خطر شیردهی و تنظیم خانواده ، علائم خطر	2					
	پیگیری و ارجاع :						
7	تجویز داروهای مکمل مورد نیاز در دوران بارداری	2					
	ارجاع مادر به واحد مربوطه در صورت نیاز	2					
گزارش نویسی :							
8	ثبت مشخصات مربوط به هر مراجع در پرونده مادر و دفتر آمار درمانگاه	2					

اطلاعات :						
9	1	تهیه و نحوه ارائه کنفرانس - تهیه پمفلد یا پوستر آموزشی	3			
	2	پاسخ به سوالات علمی مرتبط با case مربوطه (موارد پر خطر)	5			
	جمع		40			

نمره کارآموزی :

نمره پست تست :

نمره نهایی :

مهر و
امضاء

نام و نام خانوادگی مربی

نحوه ارزشیابی:

ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجویان با استفاده از :

۱- دفترچه ثبت مهارتهای بالینی (Log book)

۲- مشاهده مستقیم دانشجو در حال انجام کار

۳- آزمونهای دایس یا "Direct observation of procedure skill"

۴- خود ارزیابی "self assessment"

۵- سنجش یادداشتهای دانشجو "Clinical record assessment"

۶- مشاهده فراگیر در حال انجام معاینه بالینی "mini clinical evaluation exercise"

۷- در طی دوره کارآموزی عملکرد شما توسط مربی بر اساس سیستم ذیل ارزشیابی خواهد شد.

۱- بسیار ضعیف (۰% نمره) بدون عملکرد یا عملکرد غیر قابل قبول است .

۲- ضعیف (۲۵% نمره) عملکرد ضعیف که نیاز به کمک و راهنمایی زیاد مربی دارد .

۳- متوسط (۵۰% نمره) عملکرد متوسط که تا حدی نیاز به کمک و راهنمایی مربی دارد.

۴- خوب (۷۵% نمره) عملکرد خوب که نیاز کمی به کمک و راهنمایی مربی دارد.

۵- بسیار خوب (۱۰۰% نمره) عملکرد عالی که نیاز به کمک و راهنمایی مربی ندارد.

تقسیم بندی نمرات ارزشیابی در کارآموزی بارداری و زایمان ۳ :

۱- ارزشیابی طول دوره بر اساس Log book ،

۲- کنفرانس _ ژورنال کلاب _ پمفلت

۳- ارزشیابی انتهای دوره (عملی)

۴- امتحان پایان بخش (نظری)

۵- آزمون جامع بالینی توسط سرمربی در پایان ترم

۱۰ نمره

۲ نمره

۲ نمره

۱ نمره

۵ نمره

منابع :

- 1- Williams obstetrics last ed
- 2- Myles Text book last ed
- 3- Maternal and child health nursing last ed
- 4- Maternity nursing - ۱
- 5- Maternal neonatal and womens health nursing lasted
- 6- Danfors s obstetrics &gynecology last ed
- 7- Maternal child nursing care last ed
- 8- Varneys Midwifery last ed

۹- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران

۱۰- راهنمای کشوری زایمان طبیعی

۱۱- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی وزایمان

۱۲- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران

۱۳- راهنمای آزمایشهای دوران بارداری

۱۴- داروهای ژنریک ایران

۱۵- داروشناسی ایران فارما

گروه مامایی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد